

1. STRUNATCI

SUDOKOPYTNÍCI

30 Tvůj spolužák napsal do testu z přírodopisu tuto charakteristiku sudokopytníků. Podtrhni chyby v textu a oprav je uvedením správného pojmu.

Sudokopytníci jsou velmi rozmanitou skupinou savců. Všichni sudokopytníci se při chůzi opírají o tři prsty. Někteří z nich mají pouze první a třetí prst, mezi kterými prochází osa končetiny, jiní mají zachován i druhý a pátý prst. Sudokopytníci se podle způsobu rozmnožování dělí na nepřezvýkavce a přezvýkavce. Nepřezvýkavci mají jednoduchá střeva a přezvýkavci složený žaludek ze tří částí.

PRVNÍ PRST CHYBI VŽDY!

37 Roztříd' uvedené charakteristiky do sloupců tak, aby odpovídaly popisu rohů nebo parohů.

rozvětvené, nerozvětvené, derivat kůže (duté), kostěný útvar (plné), každý rok nově, trvalé, obě pohlaví, pouze samci

rohy

parohy

nerozvětvené
derivat kůže (duté)
trvalé
obě pohlaví

rozvětvené
kostěný útvar
každý rok nově
pouze samci

38 Přiřaď rodové názvy živočichů k obrázkům rohů a parohů.

mufon, srnec, daněk, jelen

jelen

daněk

srnec

mufon

39 Rozlušti název sudokopytníka a vždy uveď, ze kterého světadílu pochází. Poté přiřaď pomocí čísel názvy k obrázkům.

1. KAJ JAK - Asie

3. MALA LAMA - Amerika

2. UBRZ ZUBR - Evropa

4. DLOUBVEL VEIBLOUD - Afrika

40 Uveď rodová jména vyobrazených lichokopytníků. Poté ke krátkým textům přiřaď číslo zá-
stupce, kterého se text týká.

LICHOKOPYTNÍCI

kůň

zebra

osel

nosorožec

2 Vědci si dlouho mysleli, že černobílá zbarvení má fungovat jako maskování a ochrana před predátory. nedávno však zjistili, že pruhované zbarvení funguje jako ochrana před bodavým hmyzem, který je jím naprosto zmaten. (www.abisko.cz)

4 Indiány pronásledující se prší si bez těchto zvířat dokážou jen těžko představit, přesto je do Severní Ameriky přivezli až Španělé. (www.indiani.cz)

4 Jedná se o kriticky ohrožené živočichy afrických savan. Ochránci se je před pytlačky snaží často ochránit tím, že jim odříznou rohy, po kterých pytlačky pohnou. (www.mundo.cz)

3 Toto zvíře člověk domestikoval v Africe před více než 5 000 lety. Bylo a v některých částech světa stále je používáno hlavně pro přepravu těžkých břemen. (www.rozhlas.cz)

41 Poslední divoce žijící zástupce divokého koně byl v roce 1968 ve volné přírodě vyhuben. Na jeho současném návratu do stepí v Mongolsku se podílí i Zoo Praha. Napiš název tohoto lichokopytníka.

kůň Převalského

42 Které z následujících tvrzení o lichokopytnících je pravdivé?

- a) Lichokopytníci jsou býložraví savci, kteří došlapují vždy na lichý prst.
- ☒ b) Lichokopytníci jsou býložraví savci, jejichž váhu těla nese vždy prostřední prst.
- c) Lichokopytníci jsou masožraví savci, jejichž váhu těla nese vždy třetí prst.
- d) Lichokopytníci jsou masožraví savci, kteří mají vždy lichý počet kopyt.

43 Napiš druhové názvy slonů na obrázcích. Poté najdi chyby v Honzově zápise o slonech a správně text oprav.

slon africký

slon indický

Slon africký divoce pobíhá po afrických savanách, na rozdíl od slona indického, který byl domestikován a využívá se k těžbě dřeva. Slon africký má mnohem větší uši než slon indický. Kly se u slona afrického vyskytují jen u samců, kdežto u slona indického je mají obě pohlaví. Rozdílný je také chobot, slon africký má na chobotu jeden prst a slon indický dva prsty.

1. STRUNATCI

CHOBOVNATCI

44 Rozhodni, zda je tvrzení o chobotu a klech slonů pravdivé.

Chobot slouží slonům jako uchopovací orgán.
Chobotem sloni nasávají vodu a pak si ji vstříkují do uší.
Chobot vznikl prodloužením nosu a spojením s horním pyskem.
Kly jsou přeměněné horní řezáky.

ANO

☒
☐
☒
☒

NE

☐
☒
☐
☐

PRIMÁTI

45 Zakroužkuj vždy správnou možnost tak, aby tvrzení bylo pravdivé.

Primáti obvykle mívají mnoho mláďat / jedno mládě.
Poloopice mají protaženou / zkrácenou obličejovou část lebky
a nehty mají na všech prstech / pouze na palci.
Zvláštní skupinou vyšších opic jsou lidoopi / australopitékové,
kterým ocas slouží k pohybu ve větvích / zcela chybí.
Nejbližším příbuzným člověka je gorila / šimpanz.

46 Dopln do křížovky rodové názvy vybraných zástupců primátů a zjistiš tajenku.

Tajenka: LIDOOPI

47 Vypiš znaky, kterými se lidoopi podobají člověku.

Připomínají končetinami, palec proti ostatním prstům.
Mají nehty, dobře vyvinutý mozek, oči směřují dopředu,
vidí barevně, používají pomůcky a nástroje, učí se,
starají se o mláďata, nemají ocas, jsou všežravci.

SOUHRNNÝ TEST

Zakroužkuj vždy 1 správnou odpověď.

1. Počet krčních obratlů u psa domácího je
a) 12.
b) 8.
☒ c) 7.
d) 6.
2. V Jižní Americe volně v přírodě žijí:
☒ a) lama, tapír, kapybara, jaguár.
b) morče, tygr, lama, prasce.
c) pásovec, pižmoň, vlk, jezevec.
d) činčila, los, medvěd, liška.
3. V savaně se volně nevyskytuje
☒ a) velbloud.
b) žirafa.
c) gepard.
d) zebra.
4. O kočkovitých šelmách nelze říci, že
☒ a) loví dlouho, kořist uštívou.
b) jsou rychlejší než psovitě šelmy.
c) v běhu zatahují drápy.
d) mají kulatou hlavu.
5. První savci se na naší planetě objevili v období
a) prvohor.
☒ b) druhohor.
c) třetihor.
d) čtvrtohor.
6. Který z následujících živočichů je kosmopolitní?
a) gorila
b) kůň
☒ c) myš
d) dikobraz
7. Pojem březost označujeme
a) období vývinu plodu v těle samce.
☒ b) období vývinu plodu v těle samice.
c) období vývinu plodu po porodu mláděte.
d) období vývinu plodu během prvního roku života.
8. Které žilící zvíře je vývojově nejbližší k člověku?
a) orangutan
b) gorila
☒ c) šimpanz
d) chápan
9. Kratší chlupy na srsti, sloužící k termolizolaci, nazýváme
a) hmatové vousy.
b) pesíky.
☒ c) podsada.
d) posíky.
10. Mrtvého živočicha umí dokonale předstírat
☒ a) vačice.
b) rejsek.
c) ježura.
d) plakopysk.
11. Pomocí ultrazvukových signálů se nedorozumivají
a) plejtváci.
b) vrápcí.
c) netopýři.
☒ d) pásovcí.
12. Srdce savců je velmi dokonalé, protože je tvořeno
a) z jedné síně a jedné komory.
b) ze dvou síní a jedné komory.
☒ c) ze dvou síní a dvou komor.
d) z jedné síně a ze dvou komor.
13. Chemické hubení přemnožených hlodavců se nazývá
a) desinfekce.
b) destilace.
c) dezinfekce.
☒ d) deratizace.
14. Který z těchto živočichů má mezi prsty plovací blány?
a) kaloň
b) nosorožec
☒ c) hroch
d) muflon
15. Vzteklinu přenáší
a) krtek.
☒ b) liška.
c) bobr.
d) zajíc.
16. Které tvrzení o slonech není pravdivé?
a) Končetiny na chodidlech mají pružné polštáře.
b) Kly slona vznikly přeměnou řezáků.
☒ c) V současnosti existují čtyři druhy slonů. 3 druhy
d) Samice většinou rodí jedno mládě.
17. Mezinárodním symbolem ohrožených zvířat je
a) slon.
b) nosorožec.
c) irbis.
☒ d) panda.
18. Mor byl ve středověku přenášen blechami, které se infikovaly na nakažených
☒ a) hlodavcích (krysách).
b) vepřích.
c) koních.
d) šelmách.

1. STRUNATCI

PLOUTVONOŽCI

27 Vyber a zakroužkuj všechna přizpůsobení ploutvonožců k životu v chladném vodním prostředí.

- ☒ dychaní žábrami ☒ končetiny tvoří ploutve ☒ kůže bez srsti
☒ silná vrstva podkožního tuku ☒ uzavíratelné ušní a nosní dírky ☒ aerodynamický tvar těla
☒ hydrodynamický tvar těla ☒ silná tělesná tepnota

28 Rozhodni, zda je uvedené tvrzení o ploutvonožcích pravdivé. Z odpovídajících písmen zjisti tajenku.

Všichni ploutvonožci jsou mnohem obratnější na souši než ve vodě.
 Nejrozšířenějším ploutvonožcem světa je lahtan.
 Mrož a tuleň se vyskytují především v mořích jižní polokoule.
 Ušní laňůčky jsou viditelné pouze u lahtana.
 Lahtan má na rozdíl od tuleň na souši zadní končetiny pod tělem.
 Mrož má mohutné kly, které vznikají prodloužením horních řezáků.

ANO	NE
U	T
U	K
N	Č
N	Z
A	R
L	K

TUČŇÁK

Tajenka: Obilženou pochoutkou lahtana je

HMYZOŽRAVCI

29 Spoj čarami název živočicha s jeho obrázkem a charakteristikou.

30 Zakroužkuj v následujících větách vždy správné slovo tak, aby byla věta pravdivá.

Nejmenším savcem na světě je krtek / bělozubka / ježek.

Hmyzožravci jsou skupina primitivní / vývojově pokročilá a novodobá / starobylá.

31 Rozhodni, která tvrzení jsou správná. Označením příslušných písmen a vyluštěním přesmyček, získáš dvě slova, která označují charakteristiku ježka. Vysvětli, jak se projevuje.

Hmyzožravci spotřebují velké množství potravy.
 Někteří hmyzožravci způsobují škody člověku.
 Hmyzožravci nemají vyvinutý čich.
 Mezi hmyzožravce patří hraboš.

ANO	NE
KEN	ČI
APS	CHA
HM	IN
AT	MIZ

Tajenka:

ZIMNÍ SPÁNEK
 - sněží se mnohdy hlouběji
 by srdce

32 Z uvedených charakteristik netopýrů vyber vždy správnou variantu.

denní / noční aktivita

řídí / neřídí se ve tmě zrakem

jsou / nejsou v ČR chráněni

hnězděvci / byložravci

mají / nemají srst

LETOUNI

33 Vyluštěním tajenky získáš název zvláštní schopnosti orientace letounů. Popiš, na jakém principu je tato schopnost založena.

skupina, do které spadá ptakopysk a ježura

V E J O R O D I

součást tělního pokrovu

C H L U P Y

společné vyústění tří orgánových soustav

K L O A K A

skupina živořadých savců

P L A C E N T A L O V E

část mozku zajišťující koordinaci pohybu savců

M O Z E Č E K

typ oka savců

K O M O R O V E

skupina, jejíž mláďata dokončují vývoj ve vaku

V A Č N A T C I

soustava, jejíž součástí je srdce

G E V N I

živočiškové se stálou tělesnou teplotou

T E P L O K R E V N I

Tajenka: ECHOLOKACE - orientace v prostoru pomocí
zvukových vln

34 Do následujícího textu o kytovcích doplň chybějící slova z nabídky ve správných pádech.

největší, ultrazvuk, stálá tělesná teplota, kosticovci, ozubení, plankton, dravci, plíce, mateřské mléko

Mezi kytovce patří největší živočiškové naší planety. Dělí se na dvě skupiny. První jsou

kosticovci, žijící se planktonem, který filtrují přes rohovinové pláty. Druhou skupinu tvoří

ozubení, kteří se řadí mezi dravce. Od ryb se liší tím, že dýchají plícemi

mají stálou tělesnou teplotu a jejich mláďata sají

mat. mléko. Pod vodou se pak dorozumívají především pomocí ultrazvuku.

35 Z následující osmisměrky vyškrtej všechny kytovce a ryby. Kytovce současně vyplš. Ze zbylých písmen sestaviš tajenku a dozvíš se tak pravdivý výrok o velrybě.

N U O K O V A Ů H O Ř
G E J N V D K A R A S
L E P L E J T V Á K L
I R Y L L B A A N E N
P L F Í R Ž S U M E C
A Á D Y V O R V A Ň
N N N Á B R K A P R Y
B A I K A K R O P E K

Zástupci kytovců:

PLEJŤVA'K, VORVAŇ,
KEPORKAK, DELFI'N, KOSATKA,
VELRYBA

Tajenka: VELRYBA NENÍ ŽÁDNÁ RYBA!

KYTOVCI

